

Rekomendacje Podkomitetu KUP do spraw rozwoju partnerstwa dotyczące przygotowania Regulaminów komitetów monitorujących programy polityki spójności na lata 2021-2027

Rekomendacja I

Rekomenduje się Instytucjom Zarządzającym (dalej IZ) zorganizowanie spotkania roboczego dla członków komitetów monitorujących (dalej KM) oraz ich zastępców, na którym zostanie zaprezentowany i omówiony wstępny projekt Regulaminu KM, będący przedmiotem obrad pierwszego posiedzenia KM. Spotkanie takie powinno zostać zorganizowane po przesłaniu wstępnego projektu Regulaminu wszystkim osobom będącym w składzie KM i uwzględnić pracę warsztatową nad jego ostatecznym kształtem, w tym możliwość zgłoszenia i zmiany zapisów Regulaminu przez partnerów reprezentowanych w KM. Przygotowany na spotkaniu roboczym projekt Regulaminu KM powinien zostać przesłany członkom i zastępcom członków KM na pierwsze posiedzenie KM w terminie właściwym dla przesyłania materiałów, jednak nie później aniżeli na 10 dni roboczych.

W przypadku braku możliwości zastosowania tego typu rozwiązania, z uwagi na wyznaczone już terminy posiedzeń KM, rekomenduje się opracowanie nowego Regulaminu KM przez grupę roboczą nie później niż w ciągu 3 miesięcy od daty pierwszego posiedzenia KM.

Rekomendacja II

Zgodnie z art. 39 Rozporządzenia ogólnego¹ KM przewodniczy przedstawiciel państwa członkowskiego lub Instytucji Zarządzającej. **Rolą Przewodniczącego KM powinna być organizacja prac KM tak, by efektywnie realizował zadania zgodnie zapisami art. 40 Rozporządzenia ogólnego i wytycznymi ds KM.** Szczegółowy zakres zadań przewodniczącego powinien znaleźć się w regulaminie KM. Nadawanie Przewodniczącemu KM szerokich uprawnień ogranicza funkcje kolegialnego organu, jakim jest KM i kompetencje członków KM.

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi KM (zapisy Sekcji 8.2.3 pkt. 11²) i realizacją zasady partnerstwa w pracy KM, Regulamin KM powinien zakładać **utworzenie Prezydium KM**, w skład którego powinni wejść przedstawiciele wszystkich grup partnerów uczestniczących w pracach KM. Utworzenie Prezydium KM ułatwi zaangażowanie wszystkich stron w pracę KM oraz przepływ informacji w ramach poszczególnych grup partnerów.

Podczas głosowań na posiedzeniu KM, w przypadku równej liczby głosów, Przewodniczący nie powinien mieć głosu decydującego. Projekt uchwały, który

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wspierania Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32021R1060>

² Wytyczne dotyczące komitetów monitorujących na lata 2021-2027 https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/111136/Wytyczne_dotyczace_KM_na_lata_2021-2027.pdf

nie zdobędzie większości nie zostaje przyjęty i nie staje się uchwałą KM. W sytuacji, gdy w składzie KM znaczną grupę stanowi administracja, brak akceptacji dla projektu uchwały jest wyraźnym sygnałem, aby szukać nowego rozwiązania, zwłaszcza, że uchwała może dotyczyć oceny sprawozdania, zasad stosowanych przez IZ, w tym w zakresie spełnienia warunków podstawowych.

Rekomendacja III

Przewodniczący KM nie ma uprawnień do wykluczenia ze składu KM podmiotu delegującego swojego reprezentanta/kę. W przypadku zaistnienia uzasadnionych, określonych w Regulaminie KM przesłanek (np. powtarzająca się absencja w posiedzeniach KM, utrata nieposzlakowanej opinii przez członka) uprawnienie Przewodniczącego KM ogranicza się do zwrócenia się do podmiotu delegującego członka KM z informacją o jego absencji i propozycją wyznaczenia nowej osoby reprezentującej ten podmiot w KM. Przyznanie Przewodniczącemu KM prawa do usunięcia osoby delegowanej przez dany podmiot z KM daje IZ możliwość wpływania na skład komitetu, co jest niezgodne z przepisami prawa i stanowi pogwałcenie idei KM i zasady partnerstwa, w szczególności w sytuacji, gdy podmiot wykluczony zajmuje się monitorowaniem spełnienia na poziomie programu warunków podstawowych.

Rekomendujemy, aby ew. decyzję o pozbawieniu podmiotu spoza administracji miejsca w KM może podjąć wyłącznie cały KM w drodze uchwały KM w sytuacji, gdy członek KM nie może wykonywać swojej funkcji z powodów losowych lub utraty nieposzlakowanej opinii, a podmiot go delegujący nie deleguje innej osoby na jego miejsce. Utrata nieposzlakowanej opinii następuje z chwilą wydania prawomocnego wyroku sądu, a nie sformułowania zarzutu i wszczęcia śledztwa (domniemanie niewinności)..

Rekomendacja IV

Powoływanie i funkcjonowanie grup roboczych powinno się odbywać na zasadach określonych w Wytycznych dotyczących KM, w tym:

- a) KM powołuje grupę roboczą uchwałą na wniosek Przewodniczącego KM lub co najmniej trzech członków KM - nie należy podwyższać minimalnego progu wymaganego do utworzenia grupy;
- b) regulamin grupy uchwała się na jej pierwszym posiedzeniu;
- c) grupy robocze powinny podejmować decyzje na zasadzie konsensusu, a w sytuacji, gdy nie da się go osiągnąć drogą głosowania.

Rekomendacja V

W celu umożliwienia partnerom spoza administracji efektywnego uczestnictwa w pracach KM konieczne jest wprowadzenie takich zasad finansowania ich potrzeb, które pozwalają im na wypełnianie obowiązków związane z ich funkcją.

W tym celu postuluje się:

- a) powołanie na pierwszym posiedzeniu grupy roboczej do spraw finansowania udziału partnerów spoza administracji, której celem będzie wypracowanie szczegółowych zasad finansowania, z uwzględnieniem potrzeb partnerów oraz obowiązujących przepisów związanych z wydatkowaniem i rozliczaniem środków z pomocy technicznej;
- b) przeprowadzanie diagnozy potrzeb partnerów zgodnie z zapisami art. 17 ust. 1 i ust. 2 Kodeksu Partnerstwa;

- c) wprowadzenie finansowania opartego o ryczałt przypadający na 1 miejsce w KM partnera spoza administracji, pozostający do dyspozycji podmiotu delegującego i rozliczany okresowo np. raz na rok, pół roku, kwartał;
- d) rezygnację z rozliczeń w oparciu o refundację kosztów, szczególnie w przypadku znacznych kwot wydatków, np. zamawianie ekspertyz - wprowadzenie rozliczania zaliczkowego;
- e) umożliwienie finansowania przez IZ potrzeb zgłaszanych przez partnerów takich jak organizacja spotkań sieciujących, konsultacji, udziału członków KM i zaproszonych przez nich ekspertów w spotkaniach roboczych, kongresach, etc.;
- f) do czasu wprowadzenia ryczałtu - umożliwienie elastycznego finansowania nagłych potrzeb, a nie tylko zaplanowanych z dużym wyprzedzeniem.

Rekomendacja VI

Członek KM oraz jego zastępca powinni mieć możliwość jednoczesnego udziału w posiedzeniach KM oraz zwrotu kosztów udziału zarówno dla członka, jak i zastępcy.

Przedstawiciele/-ki reprezentujący zorganizowane społeczeństwo obywatelskie oraz partnerów społecznych w KM działają w różnych podmiotach na rzecz swoich środowisk lokalnych i/lub tematycznych. Członek KM i zastępca członka uzupełniają się kompetencjami i doświadczeniem w obszarach, którymi zajmuje się dany KM. Jednoczesny udział w posiedzeniach członka i zastępcy w posiedzeniach KM umożliwia włączenie i wykorzystanie ich wiedzy i ekspertyzy z różnych obszarów w pracy KM, utrzymanie jednakowego poziomu wiedzy o pracach KM i umożliwia realne zastępstwo w nagłych sytuacjach losowych.

Kwestie dotyczące finansowania udziału członków i ich zastępców w pracach KM, w tym obecności na posiedzeniach rozwiązałyby wprowadzenie ryczałtu, będącego w dyspozycji podmiotu delegującego i rozliczanego okresowo (patrz Rekomendacja V). W żadnym razie nie powinno pozostawiać się kwestii sfinansowania udziału zastępcy w posiedzeniu KM arbitralnej decyzji Przewodniczącego. Każdy podmiot powinien mieć prawo delegować obu swoich przedstawicieli na posiedzenia KM, a Przewodniczący nie powinien tego prawa reglamentować.

Rekomendacja VII

Posiedzenia KM powinny odbywać się częściej, aniżeli raz w roku. Tylko wtedy możliwa jest stała, systematyczna praca w KM i realizacja zadań KM wynikających z regulacji unijnych.

W miarę możliwości posiedzenia KM powinny odbywać się **stacjonarnie lub hybrydowo, a nie wyłącznie zdalnie.** Posiedzenia w formule on-line nie dają możliwości sieciowania, swobodnej wymiany opinii i pełnego zaangażowania w pracę.

Każda inna forma realizacji obrad KM, w tym warsztaty wyjazdowe, spotkania konsultacyjne i robocze powinny wynikać z podstaw regulaminowych (lub odrębnych uchwał KM). Bez takich zapisów uniemożliwia udział w nich członkom KM i ich zastępcom z powodu braku podstaw ich sfinansowanie. W formach tych należy zapewnić też udział obserwatorom.

Rekomendacja VIII

Załącznik do uchwały nr 8 Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie Rekomendacji Podkomitetu KUP do spraw rozwoju partnerstwa dotyczących przygotowania Regulaminów komitetów monitorujących programy polityki spójności na lata 2021-2027

Zaleca się **doprecyzowanie w Regulaminie, że zakaz otrzymywania honorariów i wynagrodzeń za udział w posiedzeniach KM i grup roboczych nie oznacza zakazu wynagradzania przez organizacje podmioty delegujące osoby wchodzące w skład KM za pracę wykonywaną w związku z ich członkostwem w KM i kosztami związanymi z wykonywaniem obowiązków członka i zastępcy członka, w tym kosztów związanych z ich udziałem w posiedzeniach.**

Rekomendacja IX

Członkowie KM i ich zastępcy powinni mieć możliwość wcześniejszego zapoznania się z kompletem materiałów i podstawami prawnymi, będącymi przedmiotem obrad na posiedzeniu KM, najlepiej min. 15 dni roboczych przed posiedzeniem. Należy mieć na względzie fakt, iż członek KM ma prawo i obowiązek konsultowania materiałów ze środowiskiem, które reprezentuje oraz czas na wniesienie stosownych uwag i rekomendacji.

Czas na sporządzenie protokołu/notatki z posiedzeń KM lub grup roboczych nie powinien być dłuższy, aniżeli czas jaki członkowie mają na zapoznanie się z materiałami. **Regulamin KM powinien uwzględniać ustalenia dotyczące publikacji i dostępności dokumentów przygotowawczych złożonych do komitetów monitorujących,** zgodnie z art. 11 pkt. d) Kodeksu Partnerstwa.

Sekretariat KM powinien udostępnić osobom wchodzącym w skład Komitetu **bazę kontaktową** członków i zastępców członków KM zawierającą co najmniej następujące dane: imię i nazwisko, reprezentowany podmiot oraz adres e-mail, a korespondencja kierowana do KM i grup roboczych powinna być przekazywana niezwłocznie do członków KM i ich zastępców, nie przetrzymywane przez IZ.

Rekomendacja X

Rekomenduje się powołanie przez KM (i zapisanie takiej możliwości w Regulaminie) grupy roboczej do analizowania informacji (zawiadomień) wpływających do KM nt. naruszeń Karty praw podstawowych i Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE, aby odpowiednie działania w tym zakresie mógł podjąć KM niezwłocznie po przeanalizowaniu sytuacji przez grupę roboczą.

Zgodnie z zapisami w zakresie spełnienia horyzontalnych warunków podstawowych, tj. a) skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych, b) wdrażanie i stosowanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE, muszą istnieć rozwiązania dotyczące zgłaszania KM przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Kartą oraz Konwencją oraz skarg o nieprzestrzeganie Karty i Konwencji złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7 Rozporządzenia ogólnego. Utworzenie takiej grupy roboczej umożliwi KM analizowanie takich przypadków i rekomendowanie IZ odniesienia się do ew. naruszeń.